

POD | Maatschappelijke Integratie Intégration Sociale

Gemeenschappelijk Daklozenfront Vlaanderen - Brussel - Wallonie

INFORMATIE VOOR MENSEN DIE OP STRAAT WONEN OF DIE GEEN THUIS HEBBEN

"Iedereen heeft een (t)huis nodig waar je je goed voelt. Als je een goed huis hebt, gaat het ook op andere vlakken beter." Daar is iedereen van overtuigd. Het recht op een behoorlijke huisvesting staat ook met zoveel woorden in onze Grondwet ingeschreven.

En toch zijn er nog teveel mensen voor wie dit niet het geval is. Er zijn te weinig kwaliteitsvolle woningen. De prijzen zijn te hoog. Van de schaarste maken helaas ook huisjesmelkers misbruik.

Daarom is het noodzakelijk dat mensen goed geïnformeerd zijn over hun rechten. Dat ze weten dat er altijd diensten klaar staan om hen bij te staan.

Uit de aanhoudende vraag naar exemplaren van de Daklozengids, blijkt er een acute nood te zijn naar informatie en begeleiding. Vandaar deze nieuwe editie. Een editie die opnieuw een overzicht geeft van de rechten als dakloze en de manier waarop het OCMW kan bijspringen.

Een editie die opnieuw in samenwerking met het Daklozenfront wordt uitgegeven.

We durven hopen dat ook deze Daklozengids zijn weg vindt naar mensen die er nood aan hebben. In de hoop dat het een richtingaanwijzer is om opnieuw aansluiting te vinden bij de samenleving.

Christian DUPONT Minister van Maatschappelijke Integratie

Deze Daklozengids bevat maatregelen die van kracht zijn vanaf 1 oktober 2006.

Deze gids kan gratis verkregen worden in elk OCMW, de politiebureaus en verscheidene sociale organisaties of instellingen. Bijkomende exemplaren kunnen eveneens besteld worden bij de POD Maatschappelijke Integratie (02/509.84.43 of **info@mi-is.be**).

INHOUDSTAFEL

- 1. Dringende medische hulpverlening
- 2. 7iekenfonds
- 3. Materiele of financiële hulp
 - Wie kan er van genieten?
 - Maatschappelijke dienstverlening of leefloon?
 - Installatiepremie
 - Welk OCMW en hoe?
- 4. Wat als het OCMW steun weigert?
- 5. Referentieadres
 - Bij een privé-persoon
 - Bij het bevoegde OCMW
- 6. Adressenlijst

VOLGENS DE WET HEEFT IEDEREEN RECHT OP DE-GELIJKE VOEDING, VERZORGING EN ONDERDAK.

BEVIND JE JE IN ÉÉN VAN DE VOLGENDE SITUATIES?

- Je hebt geen eigen woning
- Je woont tijdelijk bij vrienden
- Je verliet een instelling of gevangenis en weet niet waarheen
- Je logeert in een opvangtehuis of gemeenschapshuis
- Je kraakt leegstaande huizen om er te slapen
- Je overnacht in het station
- Je leeft en slaapt op straat
- Je beschikt niet over voldoende bestaansmiddelen om zelf een oplossing uit te werken
- Je partner laat je niet meer binnen in je huis.
- Je werd uit je woning verdreven

DE RECHTEN VAN EEN DAKLOZE

Geen dak boven je hoofd. Vroeg of laat kan dat iedereen overkomen. Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) heeft de opdracht om je te helpen.

DIT IS GEEN AALMOES MAAR EEN BASISRECHT! DAAROM IS ER IN ELKE BELGISCHE GEMEENTE EEN OCMW

Je kan er aankloppen voor:

- dringende medische hulp (doktersbezoek, onderzoek, verzorging, geneesmiddelen, ...)
- dringende maatschappelijke dienstverlening, al dan niet financieel
- gewone maatschappelijke hulp, al dan niet financieel
- steun, raad, aanmoediging
- het leefloon
- een installatiepremie
- hulp bij het beheer van je schulden

REGEL 1.

IEDEREEN HEEFT RECHT OP DRINGENDE MEDISCHE HULP

IEDEREEN WORDT GEHOLPEN!

In België heeft iedereen recht op dringende medische hulp. Je nationaliteit (Belg of buitenlander) speelt geen enkele rol. Dit recht geldt altijd, zelfs wanneer:

- je geen officiële woonplaats hebt,
- je niet in orde bent met het ziekenfonds of met de administratie,
- je kandidaat-vluchteling bent die een definitief bevel heeft gekregen om het grondgebied te verlaten.
- je op straat leeft

WAT MOET JE DOEN OM DEZE MEDISCHE HULP TE KRIJGEN?

- Indien je erg ziek of gewond bent en heel dringend hulp nodig heeft, dan ga je onmiddellijk naar de dokter of het ziekenhuis. Zij zullen je helpen en eventueel contact opnemen met het OCMW.
- Indien je niet onmiddellijk verzorgd moet worden, of je hebt medicijnen nodig, dan ga je eerst, samen met alle bewijsstukken naar het OCMW van je verblijfplaats. Het helpt je verder.

REGEL 2

HET IS BELANGRIJK DAT JE IN ORDE BENT MET EEN ZIEKENFONDS

HOE KAN JE JE IN ORDE STELLEN?

Om terugbetaling te krijgen van medische kosten, moet je aangesloten zijn bij een ziekenfonds of de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering. Heb je nooit bijdragen betaald of ben je niet meer in orde, dan moet je eerst je situatie in orde brengen. Je kan je hierbij laten helpen door het OCMW

Leef je van een bedrag dat gelijk is aan of lager ligt dan het leefloon, dan hoef je geen achterstallige bijdragen meer te betalen en krijg je onmiddellijk het recht op de terugbetaling van je medische kosten. Het ziekenfonds sluit je gratis aan.

Opgelet : om lid te worden van een ziekenfonds heb je een adres nodig. Een referentieadres volstaat (zie verder).

¹ 02/229 35 00, www.caami-hziv.fgov.be, E-mail: info@caami-hziv.fgov.be

HOE KAN JE JE RECHT OP EEN VERHOOGDE TERUGBE-TALING LATEN GELDEN?

Indien je al enige tijd recht hebt op het leefloon of op gelijkaardige financiële steun, dan hebt je recht op een verhoogde tegemoetkoming in de gezondheidskosten.

Hiervoor moet je een formulier aan het ziekenfonds vragen. Je moet dit formulier invullen en daar het attest bijvoegen dat bewijst dat je aan de voorwaarden voor verhoogde tegemoetkoming voldoet. Je kan zo'n attest krijgen bij het OCMW

Aarzel niet om bijkomende inlichtingen te vragen aan het OCMW en er hulp te vragen voor het invullen van de documenten.

Tijdens de 12 laatste maanden, moet je het leefloon drie maanden na elkaar ontvangen hebben of in totaal gedurende 6 maanden met onderbrekingen.

REGEL 3.

JE HEBT RECHT OP MATERIËLE EN FINANCIËLE HULP

WAT KAN HET OCMW ALLEMAAL VOOR JOUW DOEN?

Het OCMW kan je op verschillende manieren helpen. Wanneer je aan alle voorwaarden voldoet, dan heb je recht op het leefloon. Maar ook als je geen leefloon krijgt, dan zal het OCMW altijd nagaan of het je toch verder kan helpen. Dit heet dan maatschappelijke dienstverlening. Elk OCMW kan zelf beslissen welke vorm van hulp zij het meest geschikt vindt, binnen de mogelijkheden die het heeft.

Voorbeelden

- Je hebt geen recht op een leefloon omdat je niet aan de voorwaarden voldoet. Het OCMW kan je andere financiële hulp geven.
- Je hebt te weinig geld om eten te kopen, maar toch heb je geen recht op het leefloon. Misschien beslist het OCMW je voedselbonnen te geven.
- Je bent uit je huurwoning gezet en je vindt niet meteen een andere woning. Het OCMW kan proberen je tijdelijk een onderkomen te verschaffen.

HEB JE RECHT OP HET LEEFLOON?

Ja, als je aan alle hieronder opgesomde voorwaarden voldoet.

1ste voorwaarde: de nationaliteit

Je bent ofwel:

- Belg,
- staatloos,
- een erkende vluchteling,
- als vreemdeling in het bevolkingsregister ingeschreven

2de voorwaarde: je leeftijd

Je bent ofwel:

- minstens 18 jaar oud,
- jonger dan 18 jaar en:
 - je bent ontvoogd door het huwelijk,
 - je bent zwanger,
 - je hebt kinderen ten laste.

3de voorwaarde: jouw verblijfplaats

Je verblijft gewoonlijk en werkelijk in België. Het OCMW kan niet eisen dat je een huurcontract, een woonplaats of een inschrijving in het bevolkingsregister hebt (voor woonplaats en adressen: zie pag. 25).

4de voorwaarde: Jouw inkomen

Je hebt geen inkomen of een inkomen dat lager is dan het leefloon. In het laatste geval past het OCMW enkel het verschil bij.

Voorbeeld

Het inkomen dat een alleenstaande verdient met interimarbeid is in sommige maanden lager dan het bedrag van het leefloon. Het OCMW past die maanden het verschil bij.

Je behoudt het recht op het leefloon, ook wanneer je door vrienden wordt geholpen of wanneer je in een opvangtehuis bent opgenomen. Deze instelling kan dan wel een tegemoetkoming in de verblijfskosten vragen.

5de voorwaarde: Je bent bereid te werken

Deze voorwaarde geldt tenzij je gezondheid en je specifieke situatie het je niet toelaten om te werken.

NB: Het OCMW kan je eventueel een betrekking voorstellen in het kader van artikel 60, § 7, waardoor je je sociale rechten (o.a. jouw werkloosheidsuitkering) kan terugkrijgen en werkervaring opdoet.

6de voorwaarde :

Je rechten laten gelden op de uitkeringen waar je recht op hebt op basis van de Belgische of buitenlandse sociale wetgeving.

7de voorwaarde voor diegenen jonger dan 25 jaar:

Je ondertekent het contract om mee te werken aan een voor jouw persoonlijk ontwikkeld project voor maatschappelijke integratie.

- Dit contract is een project op maat, dat het OCMW in samenspraak en overleg met je uitwerkt om je recht op maatschappelijke integratie door tewerkstelling te realiseren.
- Als het door je gezondheid of je situatie onmogelijk is om zo'n contract uit te werken, kan je er van vrijgesteld worden.
- Zo'n contract kan ook worden gesloten met een persoon vanaf 25 jaar, ofwel op verzoek van het OCMW, ofwel op verzoek van de persoon zelf.
- Voordat je het contract tekent, kan je een bedenktijd van 5 dagen vragen.

GEVANGENEN EN EX-GEVANGENEN

- De betaling van het leefloon wordt stopgezet als men in een gevangenis zit.
 - De volgende situaties worden gelijkgesteld aan een verblijf in een gevangenis:
 - o uitgangspermissie of penitentiair verlof
 - o halve vrijheid, beperkte hechtenis of weekendarrest
 - elektronisch toezicht.
- Na het verblijf in de gevangenis wordt het leefloon op nieuw uitbetaald als men aan de wettelijke voorwaarden voldoet. Dit is ook het geval bij een voorlopige of voorwaardelijke invrijheidsstelling.
- Men kan het leefloon aanvragen voor de periode dat men in voorlopige hechtenis verbleef als :
 - o men door de rechter vrijgesproken werd en er geen beroep meer mogelijk is
 - o men geen recht heeft op een schadevergoeding van de Minister van Justitie

VERSCHIL TUSSEN LEEFLOON EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

LEEFLOON MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Altijd een geldbedrag

De wet bepaalt hoeveel geld je iedere maand kan krijgen:

- Je leeft samen met één of meerdere personen waarmee je jouw huishouden gemeenschappelijk regelt.
 - = bedrag samenwonende persoon : 429.66 €
- 2. Je leeft alleen.
 - = bedrag alleenstaande persoon : 644,48 €
- Je hebt een gezin ten laste met minstens één minderjarig ongehuwd kind : 859,31€ per maand

Deze bedragen worden geïndexeerd en kunnen dus veranderen. Het gaat hier om de bedragen op 1 oktober 2006. Het kan gaan om:

- financiële steun (voorschotten op werkloosheidsuitkeringen, kinderbijslag, pensioenen, enz...)
- hulp in natura (voedsel, woning, verwarming, enz...)
- een aanvraag om een referentieadres (zie pag. 25)
- andere hulp (huurwaarborg, medische hulp, budgettaire of psychologische begeleiding, enz...).
 - Zelfs een gerechtigde op het leefloon kan maatschappelijke dienstverlening vragen.

Het OCMW beslist zelf over het soort dienstverlening (voedsel, woning, enz...). De hulp is beperkt tot wat echt nodig is.

Voorbeelden:

U ontvangt maandelijks een bepaald bedrag dat al iets hoger is dan het leefloon, maar u heeft hoge medische kosten die u niet kan betalen.

Het OCMW kan eventueel bijpassen.

Indien het leefloon of het pensioen dat u ontvangt niet volstaat om menswaardig te leven, dan kan u eventueel aanvullende steun krijgen.

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING
Je leeftijd speelt geen enkele rol.
Het OCMW kan een sociaal onderzoek doen. Het gaat gewoon na of je de hulp nodig heeft. Je moet alle nodige inlichtin- gen geven.
De maatschappelijke dienstverlening kan voor een bepaalde duur (specifieke, financiele of andere hulp) of voor onbepaalde duur (bijv. financiële steun die overeenstemt met het leefloon) worden toegekend. Het OCMW kan op elk moment nagaan of je toestand niet veranderd is en of je de hulp nog nodig hebt.
De maatschappelijke dienstverlening kan soms worden teruggevorderd. Het OCMW kan je daarover meer inlichtin- gen geven.

HEB JE RECHT OP EEN EENMALIGE INSTALLATIEPREMIE?

Je hebt recht op een installatiepremie van 859,31 € indien je aan de drie volgende voorwaarden voldoet:

1ste voorwaarde:

Je ontvangt een (aanvullend) leefloon of een ander vervangingsinkomen van de sociale zekerheid zoals een werkloosheidsvergoeding of een invaliditeitsuitkering. Ook als je een inkomen hebt dat lager is dan het leefloon vermeerderd met 10 %, kom je in aanmerking.

2de voorwaarde:

Je hebt een woning gevonden (je bent dus niet langer dakloos).

- dakloos zijn = je woont op straat, in een kraakpand, in een opvangtehuis, bij iemand die je voorlopig opvangt, in de gevangenis, in een gemeenschap voor daklozen;
- een woning vinden = een kamer of een appartement huren of mogen gebruiken als hoofdverblijfplaats, waarin je alleen woont of samen met personen die je vrij heeft gekozen.

3de voorwaarde:

Je hebt nog nooit een installatiepremie ontvangen. Deze kan je maar één maal ontvangen.

Als je campingbewoner bent én een leefloon krijgt én een woning vindt, heb je eveneens recht op de eenmalige installatiepremie.

campingbewoner zijn = je woont permanent op een kampeerterrein of in een residentieel park dat normaal gezien enkel voor toerisme mag gebruikt worden. Het kan gaan om een privéterrein of een gemeentelijk terrein, om een terrein dat je huurt of dat je bezit, om een caravan of een chalet waarin je gratis woont of die/dat je bezit;

Zelfs wanneer je een voorschot op de huurwaarborg hebt gekregen, kan je aan het OCMW een installatiepremie vragen. Het zijn twee totaal verschillende zaken.

De installatiepremie moet je aanvragen bij het OCMW van de gemeente waar de woning gelegen is. Je kan de premie enkel krijgen als je werkelijk in de woning woont.

WAT MOET JE DOEN OM HULP VAN HET OCMW TE KRIJGEN?

- Je gaat best zelf naar het OCMW. Als je dat wilt, dan mag je je laten vergezellen door de persoon van je keuze.
- Je legt je situatie uit aan de maatschappelijk werker van het OCMW. Die moet je inlichtingen geven over al je rechten en plichten.

Voorbeeld

Je vraagt om voedsel, maar je hebt in feite recht op het leefloon omdat je aan alle voorwaarden voldoet. Het leefloon moet je dan worden toegekend, ook al heb je daar niet duidelijk naar gevraagd.

- Indien je dringende materiële hulp nodig hebt, dan kan alleen de voorzitter van het OCMW je onmiddellijk helpen. In dat geval zal de maatschappelijk werker contact opnemen met de voorzitter of je vertellen waar, hoe en wanneer je hem kan bereiken. Normaal moet je een afspraak maken, maar om tijd te winnen kan je ook vragen om een afgevaardigde van de voorzitter te ontmoeten.
- Het is belangrijk dat je het OCMW niet verlaat zonder "ontvangstbewijs". Met dit document kan je later bewijzen op welke datum je je aanvraag hebt gedaan. Bewaar dit document goed, zelfs al je de boodschap krijgt dat je geen recht hebt op hulp. Het is immers niet aan de sociaal assistent om hierover te oordelen. Hij of

zij moet je vraag altijd voor de Raad brengen.

 Indien je ontvangstbewijs toch niet ontvangt, stuur je een aangetekende brief gericht aan het OCMW:
 "bij deze bevestig ik dat ik aanwezig was tijdens het spreekuur op . . / . . / . . om er (het leefloon, een ander soort hulp) aan te vragen."

Je kan de brief ook afgeven op het OCMW en met datum laten aftekenen voor ontvangst.

Waarom is een ontvangstbewijs met datum zo belangrijk?
 Omdat de hulp je zal worden toegekend vanaf de datum van de aanvraag. Ook wanneer de hulp je eerst wordt geweigerd en je deze hulp later toch krijgt nadat je in beroep bent gegaan (zie pag. 22 tot 24).

MAG JE AAN ELK OCMW OM HULP VRAGEN?

In iedere Belgische gemeente is een OCMW. Je moet je aanvraag doen bij het OCMW van de gemeente waar je feitelijk leeft en verblijft. Meestal kan het je helpen.

Toch zijn er enkele bijzonderheden:

- Indien je nog niet werd geschrapt uit het bevolkingsregister in de laatste gemeente waar je verbleef, kan je
 het OCMW van je nieuwe gemeente vragen dit voor
 je te doen. In afwachting moet het OCMW van de gemeente waar je de aanvraag hebt ingediend je helpen.
- Indien dit OCMW zich onbevoegd verklaart, moet het je aanvraag binnen de 5 dagen doorzenden naar het OCMW dat wel bevoegd is. Men moet dit schriftelijk aan je mededelen en de reden geven waarom men denkt niet bevoegd te zijn. Zolang je aanvraag niet is doorgestuurd en men je de reden hiervoor niet heeft medegedeeld blijft het eerste OCMW verplicht om je aanvraag te behandelen.
- Als het tweede OCMW zich ook onbevoegd verklaart, moet het dit onmiddellijk aan de federale administratie melden. Zij beslist dan binnen de 5 dagen welk OCMW bevoegd is en je dus verder moet helpen.

WAT GEBEURT ER NA JE AANVRAAG BIJ HET OCMW?

- Een maatschappelijk werker van het OCMW zal een sociaal onderzoek instellen om na te gaan of je recht hebt op het leefloon of op andere hulp.
- De maatschappelijk werker stelt een dossier op. Op basis van dit dossier zal de Raad voor Maatschappelijk Welzijn een beslissing nemen.
- Zowel voor het leefloon als voor de maatschappelijke dienstverlening kan je vragen om het dossier te mogen inkijken.
- Voor een aanvraag voor het leefloon heb je het recht om gehoord te worden door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn vooraleer de beslissing over jouw aanvraag wordt genomen. Je kan je laten bijstaan of vertegenwoordigen als je dit schriftelijk gevraagd hebt. Dit recht is niet voorzien voor een aanvraag om maatschappelijke dienstverlening, maar je mag het altijd vragen.
- Binnen de 30 kalenderdagen vanaf de dag waarop jouw aanvraag werd ingediend, moet de Raad voor Maatschappelijk Welzijn een beslissing nemen.

- Is de beslissing genomen, dan moet het OCMW je binnen de 8 dagen iets laten weten. Dit gebeurt met een brief, die aangetekend wordt opgestuurd of die jou wordt overhandigd. Je tekent dan het ontvangstbewijs.
- Het OCMW kan je aanvraag goedkeuren, maar ook weigeren of je een andere vorm van hulp toekennen die het meer geschikt vindt. Bij een weigering van je aanvraag moet het OCMW duidelijk de redenen schriftelijk vermelden waarom je geen recht hebt op het leefloon of op maatschappelijke hulp.
- Als je het niet eens bent met de redenen van die weigering, of als er helemaal geen redenen vermeld worden, dan kan je tegen de beslissing van het OCMW in beroep gaan bij de arbeidsrechtbank. Daar wordt je aanvraag dan helemaal opnieuw onderzocht (zie verder).
- Na elke weigering kan je na een maand, een nieuwe aanvraag indienen.

REGEL 4.

WIJST HET OCMW JE AANVRAAG AF, DAN KAN JE KOSTELOOS IN BEROEP GAAN.

JE KAN KOSTELOOS IN BEROEP GAAN WANNEER HET OCMW:

- een beslissing neemt waarmee je niet akkoord gaat,
- geen enkele beslissing neemt,

HET BEROEP MOET INGESTELD WORDEN BIJ DE ARBEIDS-RECHTBANK

- het adres van de rechtbank is vermeld op de keerzijde van de beslissing van het OCMW
- de procedure is volledig kosteloos
- je loopt geen enkel risico
- je kan je laten bijstaan door een afgevaardigde van een sociale organisatie
- je kan je ook laten vertegenwoordigen
 - ofwel door een advocaat; In dit geval kan je je richten tot het Bureau van Consultatie en Verdediging van jouw arrondissement (of het Justitiehuis indien er één bestaat) om een "pro deo" advocaat te bekomen. Een "pro deo" advocaat werkt kosteloos voor personen met weinig of zonder bestaansmiddelen. Je kan vragen naar een advocaat die in sociaal recht en in de OCMW-wetgeving is gespecialiseerd.
 - ofwel door een afgevaardigde van een sociale organisatie;

HOE KAN JE IN BEROEP GAAN?

- Je stuurt een brief naar de griffie van de arbeidsrechtbank. Het adres ervan vind je op de achterkant van de beslissing van het OCMW.
 - In je brief schrijf je waarom je niet akkoord gaat met de beslissing van het OCMW. Je voegt daarbij een fotokopie van het "ontvangstbewijs" van je aanvraag én een kopie van de beslissing van het OCMW waar je het niet mee eens bent.
 - Indien het OCMW geen beslissing heeft genomen, dan schrijf je dat in je brief.
 - Je kan deze brief ook samen met een medewerker van een sociale organisatie schrijven.
- Je kan ook zelf naar de griffie van de arbeidsrechtbank gaan. Meestal heeft men daar voorgedrukte formulieren om beroep aan te tekenen. Je overhandigt een fotokopie van je ontvangstbewijs en ook een kopie van de beslissing van het OCMW waar je het niet mee eens bent. Op het formulier schrijf je de redenen waarom je het niet met het OCMW eens bent.
 - Indien het OCMW geen beslissing heeft genomen, dan schrijf je dat op het formulier.

Bij de rechtbank onderzoekt de rechter je aanvraag.
 Op basis van de door jouw en het OCMW aangehaalde feiten neemt de rechter een beslissing. Hij kan zowel je als het OCMW in gelijk stellen. Het vonnis wordt in principe slechts na één maand definitief. Zowel jij als het OCMW kunnen in hoger beroep gaan.

Indien je wenst dat het vonnis onmiddellijk van toepassing wordt, kan je de rechter vragen dat hij zijn vonnis "uitvoerbaar bij voorraad" maakt. (Je vraagt dit best aan het begin van de procedure).

In dit geval annuleert en vervangt de beslissing van de rechter onmiddellijk de beslissing van het OCMW. Je loopt dan wel het risico dat je het OCMW moet terugbetalen indien het in beroep gaat en de beslissing van de rechtbank laat vernietigen

HOEVEEL TIJD HEB JE OM TEGEN DE UITSPRAAK IN BE-ROFP TF GAAN?

Je hebt een beslissing ontvangen waarmee je niet akkoord gaat:

 Je moet het beroep indienen binnen de 3 maanden die volgen op deze beslissing.

Je hebt geen beslissing ontvangen:

 De termijn van 3 maanden begint 38 dagen na het indienen je aanvraag, namelijk de uiterste datum waar op je een beslissing had moeten ontvangen

(Het OCMW beschikt over een wettelijke termijn van 30 dagen om zijn beslissing te nemen + 8 dagen om je daarvan in kennis te stellen).

REGEL 5.

JE ZOEKT BEST EEN HOOFDVERBLIJFPLAATS OF EEN REFERENTIEADRES

DE VOORDELEN VAN EEN OFFICIEEL ADRES

Je hebt recht op het leefloon, ook al heb je géén hoofdverblijfplaats of referentieadres. Een officiële inschrijving in het bevolkingsregister is geen voorwaarde om het leefloon te kunnen krijgen.

Voor sommige andere rechten (zoals recht op kinderbijslag, stemrecht, werkloosheidsvergoeding, ...) is het wel nodig dat je een officiële woonplaats hebt. Je moet dan ingeschreven zijn in het bevolkingsregister ofwel met een hoofdverblijfplaats ofwel met een referentieadres.

DE HOOFDVERBLIJFPLAATS OF WOONPLAATS

Om in het bevolkingsregister van een bepaalde gemeente te worden ingeschreven moet je in die gemeente jouw hoofdverblijf hebben. Je hoofdverblijf is de plaats waar je feitelijk leeft. Je bent wettelijk verplicht ingeschreven te zijn in een bevolkingsregister.

Je moet je woonplaats aangeven binnen de acht dagen na je installatie in de gemeente waar de woning zich bevindt. De aangifte gebeurt bij de dienst Bevolking. Je krijgt steeds een bewijs van aangifte.

De gemeente zal een onderzoek instellen om na te gaan of je echt woont op het opgegeven adres. Doe je dit niet, dan riskeer je een boete.

OP WELKE ADRES MAG JE WONEN?

De gemeente kan je inschrijving niet weigeren omdat de plaats waar je woont niet veilig of gezond is, of om een andere reden niet als vaste verblijfplaats mag gebruikt worden (bv. een weekendhuisje of een camping). Is dit het geval, dan krijg je slechts een voorlopige inschrijving, waartegen je in beroep kan gaan bij de Minister van Binnenlandse Zaken.

Wanneer je gedurende enige tijd niet meer woont op de plaats waar je bent ingeschreven, dan kan je uit het register geschrapt worden.

HET REFERENTIEADRES

Wanneer je geen persoonlijke woonplaats hebt, kan je in het register van een gemeente worden ingeschreven door een referentieadres op te geven. Je post en alle administratieve documenten worden naar dit adres opgestuurd. Je hebt dan je verplichte inschrijving in het bevolkingsregister en kan dus de uitkeringen ontvangen waar ie recht op hebt.

Je hebt twee mogelijkheden:

- a) Inschrijving bij een private persoon die in de gemeente is ingeschreven en die ermee akkoord gaat jouw post te ontvangen en ze je te bezorgen. Een postbus volstaat niet.
- Je moet eerst een formulier vragen bij de dienst Bevolking van de gemeente.

- Sommige personen aarzelen om een referentieadres te geven een dakloze. Zij zijn bang om als samenwonenden te worden aanzien waardoor hun leefloon of hun werkloosheidsuitkering kan verminderen, de huur verhogen of hun meubels in beslag genomen wegens eventuele schulden van de dakloze. Dit is echter wettelijk onmogelijk. Het is wel aan te raden dat je een schriftelijk akkoord sluit met de persoon die woont op het adres van het referentieadres. Dit contract moet duidelijk vermelden dat het wel degelijk om een referentieadres gaat en dat je daar niet woont. Dit zal de vaste bewoner geruststellen. Men kan in dit akkoord ook vermelden dat die bewoner zich ertoe verbindt je jouw post te bezorgen. Men kan ook de datum vermelden waarop het akkoord ten einde loopt.
- b) Inschrijving bij het OCMW van de gemeente waar je gewoonlijk verblijft.

Voorwaarden:

- Je inkomen is te laag om een woning te kunnen vinden en daarom vraag je hulp aan het OCMW.
- Je moet niet noodzakelijk het leefloon of financiële hulp vragen. De aanvraag om een referentieadres is op zich een aanvraag om maatschappelijke dienstverlening .

¹ Dus bij geschillen is de arbeidsrechtbank bevoegd (zie verder op de pagina's die dit thema behandelen).

- Je kan bijvoorbeeld een adres nodig hebben om te kunnen genieten of blijven genieten van werkloosheidsuitkeringen, van tegemoetkomingen aan gehandicapten, van een pensioen.
- Je moet geschrapt zijn op je vorige woonplaats, anders kan de gemeente je niet inschrijven. Het OCMW beschikt over een speciaal formulier (Model 10) om je te laten schrappen uit het bevolkingsregister van je voormalige gemeente. Als dit geen antwoord geeft binnen de 15 dagen, is het OCMW verplicht om aan de Minister van Binnenlandse Zaken te vragen om tussen te komen (art. 8 van de wet van 19/07/1991).
- Het OCMW moet minstens éénmaal per trimester na gaan of je je nog wel op het grondgebied van de gemeente bevindt

Personen die illegaal in België verblijven hebben geen recht op een referentieadres.

ADRESSEN

<u>Verenigingen van daklozen</u>

Gemeenschappelijk Daklozenfront Vlaanderen-Brussel-Wallonië

Aarschotstraat 56, 1030 Brussel

Tel.: 02/218 60 09 - Fax: 02/218 20 97

Sociale begeleidingsdiensten voor daklozen in Brussel

CDSD – Cel voor Dringende Sociale Dienstverlening van het OCMW van Brussel

CASU – Celulle d'Aide Sociale Urgente du CPAS de Bruxelles Hoogstraat 296, 1000 Brussel,

Telefoon: 0800-99.340

Bij Ons/Chez Nous, Kartuizerstraat 68, 1000 Brussel

Telefoon: 02-513.35.96 cheznous.bijons@skynet.be

<u>Inloopcentra voor daklozen</u>

Inloopcentra bieden in de eerste plaats een antwoord op de meest levensnoodzakelijk noden van daklozen : veiligheid, warmte, voeding, kleding, hygiëne, medische verzorging, wasgelegenheid voor zichzelf en hun kledij, bewaarplaats voor schamele bezittingen, Geheel vrijblijvend kan men er ook terecht met alle vragen over mogelijke dienst- en hulpverlening.

Provincie Antwerpen

CAW Markant, Inloopcentrum De Vaart, Provinciestraat

32, 2018 Antwerpen

Telefoon: 03-234 07 50 - Fax: 03-225 01 74

E-mail: vaart@cawmetropool.be

CAW De Terp - De Steenhouwer, Steenhouwersvest 14,

2000 Antwerpen

Telefoon 03 233 58 78 – Fax : 03 233 23 24 E-mail : de.steenhouwer@cawdeterp.be

Inloopcentrum "De lange Gaank": Gildenstraat 14/6

2300 Turnhout

Telefoon: 014.42.03.98

E-mail: ilc@cawdekempen.be

<u>Provincie Oost-Vlaanderen</u>

CAW Artevelde, SOC (Service -en Ontmoetingscentrum), Oude Houtlei 124, 9000 Gent

Telefoon: 09/267.85.16 E-mail:soc@artevelde.be

CAW 't Dak-Teledienst, Kruispunt, Weggevoerden-

straat 35, 9200 Dendermonde

Telefoon: 052/34.30.46- Fax: 052/22.40.83

CAW Waasland, Den Durpel, Mercatorstraat 91,

9100 Sint-Niklaas

Telefoon: 03/778.23.12 - Fax: 03/778.23.12

E-mail: dendurpel@euphonynet.be

Provincie Vlaams-Brabant

CAW Leuven, Inloopcentrum, de Meander, Redingen-

straat 6 -3000 Leuven

Telefoon: 016 82 70 27, meander@cawleuven.be

CAW Regio Vilvoorde, Inloopcentrum , J.B. Nowélei 33, 1800 Vilvoorde

Telefoon: 02-252 09 39

Fax: 02-253 74 39

E-mail: info@cawvilvoorde.be of jo.vanmechelen@

cawvilvoorde.be

CAW Hageland - Inloopcentrum-sociaal restaurant Amerant Tienen, Parochiecentrum

Oude vestenstraat 6, 3300 Tienen

Telefoon .: 016 82 70 27

Provincie West-Vlaanderen

CAW Middenkust, Kwiedam St. Sebastiaanstraat 16 a, 8400 Oostende Telefoon: 059 50 45 02 - Fax: 059-51 58 88

E-mail: kwiedam@cawjz.be

32

Inloopcentrum 't Sas, Prof. J. Sebrechtsstraat, 8000 Brugge

Telefoon: 050 44 96 36

CAW Piramide – Inloopwerking, Overleiestraat 45, 8500 Kortrijk

Telefoon: 056 27 73 80

fax: 056 27 72 09

e-mail: centrum.overleie@kortrijk.be

CAW Midden West-Vlaanderen - Inloopcentrum den Instap, lepersestraat 96

8800 Roeselare tel.: 051 22 59 44 fax: 051 24 46 62

e-mail: roeselare@caw-middenwyl.be

CAW Midden West-Vlaanderen Inloopcentrum 't Koeterke, Gentsestraat 29 8870 Izegem

tel.: 051 31 46 37

e-mail: izegem@caw-middenwvl.be

Provincie Limburg

De zeepbel (vzw Vriendschap), Mouterijstraat 6, 3500 Hasselt

tel.: 011 23 54 29

e-mail: walter.mommen@pandora.be

Ontmoetingshuis De Sfeer, Grotestraat 21, 3600 Genk Telefoon 089 24 53 03 e-mail: ontmoetingshuis.genk@cawsonar.be

CAW Sonar - Ontmoetingshuis De Living Stationslaan 34, 3700 Tongeren Telefoon: 089/35 27 10 - Fax: 089/35 27 10

E-mail: loc@cawhetklaverblad.be

CAW 't Verschil - Inloopcentrum Compagnie en Co, Kloosterstraat 228, 3920 Lommel

Afkorting: CAW

Telefoon .: 011 81 46 40

e-mail: compagnieenco@cawtverschil.be

De Oude Burelen, Heufkensweg 4, 3630 Maasmechelen

Telefoon: 089-76 33 70 - Fax: 089-76 35 52

E-mail: deoudeburelen@cawtverschil.be

Trefpunt SOMA, Oude Baan 98 bus2, 3630 Maasmechelen Telefoon: 089 -77 73 37

CAW 't Verschil - Inloopcentrum Oké, Klaverweide 82, 3581 Beverlo

Telefoon: 011 42 47 53

fax: 011 43 47 95

e-mail: oke@cawtverschil.be

